

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. kovo 3 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Įsisteigimo laisvė – Apyvartos mokestis mažmeninės prekybos parduotuvėse sektoriuje – Progresinis mokestis, veikiau taikomas kitų valstybių narių fizinių ar juridinių asmenų turimoms įmonėms nei nacionalinėms įmonėms – Visiems apmokestinamiesiems asmenims taikomi progresinio mokesčio segmentai – Apyvartos sumos neutralumas kaip atskyrimo kriterijus – Apmokestinamojo asmens pajėgumas mokėti mokesčius – Valstybės pagalba“

Byloje C-323/18

dėl *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Budapešto administracinių ir darbo bylų teismas, Vengrija) 2018 m. kovo 19 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. gegužės 16 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Tesco-Global Áruházak Zrt.

prieš

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóság

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija)

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai J.-C. Bonichot (pranešėjas) ir E. Regan, teisėjai P. G. Xuereb, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, K. Jürimäe ir N. Piçarra,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. balandžio 29 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Tesco-Global Áruházak Zrt.*, atstovaujamos *ügyvéd Sz. Vámosi-Nagy*,
 - Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér, G. Koós ir D. R. Gesztelyi,
 - Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna ir M. Rzotkiewicz ir A. Kramarczyk,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos W. Roels, V. Bottka, P.-J. Loewenthal, R. Lyal ir A. Armenia,
- susipažinęs su 2019 m. liepos 4 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

* Proceso kalba: vengrų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 18, 26, 49, 54–56, 63, 65, 107, 108 ir 110 straipsnių, taip pat veiksmingumo ir Sąjungos teisės viršenybės bei procedūrų lygiavertiškumo principų išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Tesco-Global Áruházak Zrt.* (toliau – *Tesco*) ir *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága* (Nacionalinio mokesčių ir muitų administratoriaus apeliacinė taryba, Vengrija, toliau – Skundų taryba) ginčą dėl apyvartos mokesčio mokėjimo mažmeninės prekybos parduotuvėse sektoriuje (toliau – specialusis mokestis).

Vengrijos teisės aktai

- 3 *Egyes ágazatokat terhelő külföldőről szóló 2010. évi XCIV. törvény* (2010 m. Įstatymas XCIV dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio, toliau – Įstatymas dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio) konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„Siekdamas subalansuoti biudžetą parlamentas priima šį įstatymą; juo nustatomas specialusis mokestis mokesčių mokėtojams, kurių pajėgumas mokėti valstybės mokesčius yra didesnis už bendrąją mokestinę pareigą.“

- 4 Įstatymo dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio 1 straipsnyje nustatyta:

„Šiame įstatyme:

1. Mažmeninės prekybos parduotuvėse veikla: veikla, pagal nuo 2009 m. sausio 1 d. galiojančią bendrą ekonominės veiklos klasifikaciją priskiriama prie sektoriaus Nr. 45.1 (išskyrus didmeninę prekybą transporto priemonėmis ir priekabomis), sektorių Nr. 45.32 ir 45.40 (išskyrus mopedų taisymą ir prekybą jais) ir sektorių Nr. 47.1–47.9.

<...>

5. Grynoji apyvarta: kai apmokestinamajam asmeniui taikomas Apskaitos įstatymas, grynoji apyvarta iš prekybos, kaip tai suprantama pagal Apskaitos įstatymą; kai apmokestinamajam asmeniui taikomas supaprastintas prekybininkų mokestis ir kai jam netaikomas Apskaitos įstatymas, apyvarta be pridėtinės vertės mokesčio, kaip tai suprantama pagal Apmokestinimo įstatymą; kai apmokestinamajam asmeniui taikomas Fizinių asmenų pajamų mokesčio įstatymas, pajamos be pridėtinės vertės mokesčio, kaip tai suprantama pagal Pajamų mokesčio įstatymą.“

- 5 Įstatymo dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio 2 straipsnyje nustatyta:

„Apmokestinama:

a) mažmeninė prekyba parduotuvėse;

<...>“

6 Šio įstatymo 3 straipsnyje apmokestinamieji asmenys apibrėžiami taip:

„(1) Apmokestinamieji asmenys yra juridiniai asmenys, kitos organizacijos, kaip tai suprantama pagal Bendrąjį mokesčių kodeksą, ir savarankiškai dirbantys asmenys, vykdančys veiklą, kuri apmokestinama pagal 2 straipsnį.

(2) Organizacijų ir fizinių asmenų nerezidentų veikla, apmokestinama pagal 2 straipsnį, taip pat apmokestinama, jeigu jie vykdo ją vidaus rinkoje per tarpininką.“

7 Minėto įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Apmokestinamoji vertė yra apmokestinamojo asmens grynoji apyvarta, gauta iš 2 straipsnyje nurodytos veiklos.“

8 To paties įstatymo 5 straipsnyje nustatyta:

„Taikytini tarifai:

a) 2 straipsnio a punkte nurodytos veiklos atveju mokesčio bazės daliai, kuri neviršija 500 milijonų HUF, taikomas 0 % tarifas, mokesčio bazės daliai, kuri viršija 500 milijonų HUF, bet neviršija 30 milijardų HUF, taikomas 0,1 % tarifas, mokesčio bazės daliai, kuri viršija 30 milijardų HUF, bet neviršija 100 milijardų HUF, taikomas 0,4 % tarifas, o mokesčio bazės daliai, kuri viršija 100 milijardų HUF, – 2,5 % tarifas.

<...>“

9 *Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény* (2003 m. Įstatymas XCII dėl apmokestinimo taisyklių) 124/B straipsnyje nustatyta:

„Pagal šią nuostatą mokesčių institucija, neatlikdama jokie patikrinimo, priima sprendimą dėl papildomos deklaracijos per penkiolika dienų nuo jos pateikimo, jeigu apmokestinamasis asmuo papildomą deklaraciją pateikia vien remdamasis tuo, kad teisės norma, pagal kurią apmokestinama, prieštarauja Konstitucijai arba galiojantiems Europos Sąjungos teisės aktams, jeigu *Alkotmánybíróság* [(Konstitucinis Teismas, Vengrija)], *Kúria* [(Aukščiausiasis Teismas, Vengrija)] arba Europos Sąjungos Teisingumo Teismas dar nėra priėmę sprendimo šiuo klausimu tuo momentu, kai buvo pateikta papildoma deklaracija, arba ji neatitinka paskelbto sprendimo turinio. Sprendimas dėl papildomos deklaracijos gali būti skundžiamas administracine ir teisme tvarka pagal bendras šio įstatymo nuostatas.“

10 Šio įstatymo 128 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Negalima papildomai apskaičiuoti mokesčių, jeigu nebuvo pateikta papildomos deklaracijos, ištaisančios mokestį arba biudžeto dotaciją.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

11 *Tesco* yra pagal Vengrijos teisę įsteigta komercinė bendrovė, kuri vykdo mažmeninę ir didmeninę prekybą parduotuvėse. Būdama grupės, kurios buveinė yra Jungtinėje Karalystėje, narė, ji yra mažmeninės prekybos grandinės dalis, kurios apyvarta Vengrijos rinkoje laikotarpiu nuo 2010 m. kovo 1 d. iki 2013 m. vasario 28 d. buvo labai didelė.

- 12 *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adózók Adóigazgatósága* (Nacionalinis mokesčių ir muitų administratorius, Didžiųjų mokesčių mokėtojų direkcija, Vengrija, toliau – pirmosios pakopos mokesčių institucija) atliko *Tesco* mokesčių patikrinimą, susijusį su visais už šį laikotarpį sumokėtais mokesčiais ir biudžeto parama.
- 13 Atlikusi šį patikrinimą pirmosios pakopos mokesčių institucija pateikė *Tesco* pranešimą dėl specialiojo mokesčio perskaičiavimo dėl 1 396 684 000 HUF (apie 4 198 852 EUR) sumos ir nustatė, kad šio mokesčio permoka yra 17 900 000 HUF (apie 53 811 EUR). Iš viso 4 634 131 000 HUF (apie 13 931 233 EUR) buvo laikomi mokesčio nepriemoka, už kuriuos skirta 873 760 000 HUF (maždaug 2 626 260 EUR) mokestinė bauda ir 956 812 000 HUF (apie 2 875 889 EUR) delspinigių.
- 14 Gavusi administracinį skundą dėl pirmosios pakopos mokesčių institucijos sprendimo Skundų direkcija patvirtino šį sprendimą, kiek jis susijęs su specialiuoju mokesčiu. Vis dėlto šis sprendimas buvo pakeistas, kiek tai susiję su *Tesco* nustatyta 249 254 000 HUF (apie 749 144 EUR) mokesčio permoka ir 3 058 090 000 HUF (maždaug 9 191 226 EUR) mokesčio perskaičiavimu; iš šios sumos 3 013 077 000 HUF (maždaug 9 070 000 EUR) buvo laikomi mokesčio nepriemoka. Be šios mokestinės skolos, Skundų direkcija nurodė *Tesco* sumokėti 1 396 684 000 HUF (apie 4 198 378 EUR) specialiojo mokesčio, 468 497 000 HUF (apie 1 408 284 EUR) mokestinės baudos ir 644 890 000 HUF (apie 1 938 416 EUR) delspinigių.
- 15 *Tesco* pateikė skundą *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Budapešto administracinių ir darbo bylų teismas, Vengrija) dėl Skundų direkcijos sprendimo. Ji teigia, kad jos pareiga mokėti specialųjį mokestį nėra pagrįsta, ir tvirtina, kad šį mokestį reglamentuojantys teisės aktai pažeidžia įsisteigimo laisvę, laisvą paslaugų teikimą ir laisvą kapitalo judėjimą. Be to, šie teisės aktai pažeidžia lygybės principą, yra draudžiama valstybės pagalba ir prieštarauja 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1) 401 straipsniui.
- 16 *Tesco* konkrečiai tvirtina, kad dėl labai progresinės specialiojo mokesčio skalės ir Vengrijos mažmeninės prekybos rinkos struktūros visos bendrovės, priskirtinos prie žemesnių segmentų, priklauso Vengrijos fiziniams ar juridiniams asmenims ir joms taikomos franšizės sistemos. Atvirkščiai, tos įmonės, kurios priklauso aukščiausiajam segmentui, yra, išskyrus vieną, įmonės, susijusios su bendrovėmis, turinčiomis buveines kitoje valstybėje narėje. Taigi užsienio fizinių ar juridinių asmenų turimoms bendrovėms tenka neproporcinga šio mokesčio dalis.
- 17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad Įstatymas dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio gali prieštarauti SESV 18, 26, 49, 54–56, 63, 65, 107, 108 ir 110 straipsniams, nes, be kita ko, faktinė šio mokesčio našta iš esmės tenka apmokestinamiesiems asmenims, kurių akcininkai yra užsieniečiai. Jis pažymi, kad 2014 m. vasario 5 d. Sprendime *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47) Teisingumo Teismas išnagrinėjo šiuo klausimu taikytą konsolidavimo taisyklę ir padarė išvadą, kad egzistuoja netiesioginė diskriminacija.
- 18 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar 2003 m. Įstatymas XCII dėl apmokestinimo taisyklių atitinka procedūrų lygiavertiškumo, Sąjungos teisės viršenybės ir veiksmingumo principus.
- 19 Tokiomis aplinkybėmis *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Budapešto administracinių ir darbo bylų teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
„1. Ar tai, kad apmokestinamasis asmuo, užsiimantis mažmenine prekyba parduotuvėje, kurio akcininkai yra užsienio subjektai ir kuris eksploatuoja keletą parduotuvių vienos komercinės bendrovės forma, yra apmokestinamas didžiausio tarifo progresiniu specialiuoju mokesčiu, nors apmokestinamieji asmenys, kurių akcininkai yra nacionaliniai subjektai ir kurie veikia

naudodamiesi to paties ženklo franšize (kai kiekviena parduotuvė paprastai yra atskira komercinė bendrovė), yra atleisti nuo šio mokesčio arba apmokestinami nedideliu tarifu, kuris įtvirtintas po atleistos nuo mokesčio apyvartos progresinio tarifo mokesčio segmento, todėl bendrovių, kurių akcininkai yra užsienyje, mokamas mokestis ir su jomis susijusios pajamos iš mokesčių iš tiesų yra gerokai didesni, palyginti su apmokestinamųjų asmenų, kurių akcininkai yra nacionaliniai subjektai, yra suderinama su SESV nuostatomis dėl nediskriminavimo (SESV 18 ir 26 straipsniai), įsisteigimo laisvės (SESV 49 straipsnis), vienodo požiūrio (SESV 54 straipsnis), lygybės principo, kiek tai susiję su bendrovių kapitalo dalių turėjimu, kaip tai suprantama pagal SESV 54 straipsnį (SESV 55 straipsnis), laisvo paslaugų teikimo (SESV 56 straipsnis), laisvo kapitalo judėjimo (SESV 63 ir 65 straipsnis) ir lygybės principo, kiek jis susijęs su įmonių apmokestinimu (SESV 110 straipsnis)?

2. Ar tai, kad apmokestinamasis asmuo, užsiimantis mažmenine prekyba parduotuvėje ir eksploatuojantis keletą parduotuvių vienos komercinės bendrovės forma, yra apmokestinamas specialiuoju mokesčiu, kurio tarifas labai progresinis, ir priskiriamas prie didžiausio tarifo segmento, nors apmokestinamieji asmenys, kurių akcininkai yra nacionaliniai subjektai, kurie tiesiogiai konkuruoja su juo ir kurie veikia naudodamiesi to paties ženklo franšize (kai kiekviena parduotuvė paprastai yra atskira komercinė bendrovė), yra atleisti nuo mokesčio arba apmokestinami nedidelio tarifo mokesčiu, kuris įtvirtintas po atleistos nuo mokesčio apyvartos progresinio tarifo mokesčio segmento, todėl bendrovių, kurių akcininkai yra užsienyje, mokamas mokestis ir su jomis susijusios pajamos iš mokesčių iš tiesų yra gerokai didesni, palyginti su apmokestinamųjų asmenų, kurių akcininkai yra nacionaliniai subjektai, yra suderinama su SESV nuostatomis dėl valstybės pagalbos draudimo (SESV 107 straipsnio 1 dalis)?
3. Ar SESV 107 straipsnį ir 108 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad jie taikomi mokesčių priemonei, kuri susijusi su atleidimu nuo mokesčio (o tai sudaro valstybės pagalbą), finansuojamu iš pajamų iš minėtos mokesčių priemonės, kai prieš įtvirtindamas mažmeninės prekybos specialųjį mokestį teisės aktų leidėjas nustatė (pagal rinkos ūkio subjektų apyvartą) planuojamas biudžeto pajamas ne nustatydamas bendrą mokesčio tarifą, bet taikydamas progresinius tarifus pagal apyvartą ir taip aiškiai sudarė sąlygas daliai rinkos ūkio subjektų pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio?
4. Ar procesinio lygiavertiškumo principas ir Sąjungos teisės veiksmingumo bei viršenybės principai draudžia valstybės narės praktiką, pagal kurią per *ex officio* pradėto mokestinio patikrinimo procedūrą arba per vėlesnį procesą teisme negalima (pažeidžiant veiksmingumo principą ir pareigą nepaisyti nesuderinamos vidaus teisės normos) pateikti prašymo grąžinti pagal Sąjungos teisei prieštaraujančius nacionalinės mokesčių teisės aktus deklaruotą mokestį, nes mokesčių institucija arba teismas nagrinėja Sąjungos teisės pažeidimo klausimą tik per specialią procedūrą, pradėtą remiantis prašymu ir būtinai prieš patikrinimą *ex officio*, nors nėra jokių kliūčių pateikti prašymą dėl grąžinimo per administracinę procedūrą arba teismo procesą, kiek tai susiję su mokesčiu, kurio deklaracija pažeidžiama nacionalinė teisė?“

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

- 20 Generalinei advokatei paskelbus išvadą, 2019 m. rugsėjo 2 d. Teisingumo Teismo kanceliarija gavo *Tesco* prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 83 straipsnį.
- 21 Grįsdama savo prašymą *Tesco* pareiškė nesutinkanti su šia išvada, konkrečiai – su tam tikromis faktinėmis proceso aplinkybėmis.

- 22 Vis dėlto reikia priminti, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute ir Teisingumo Teismo procedūros reglamente šio statuto 23 straipsnyje nurodytiems suinteresuotiesiems asmenims nenumatyta galimybės pateikti atsiliepimų į generalinio advokato išvadą (2018 m. kovo 6 d. Sprendimo *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, 26 punktas).
- 23 Antra, pagal SESV 252 straipsnio antrą pastraipą generalinis advokatas viešame posėdyje visiškai nešališkai ir nepriklausomai teikia motyvuotą išvadą dėl bylų, kuriose pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutą jis privalo dalyvauti. Teisingumo Teismo nesaisto nei ši išvada, nei ją pagrindžiantys generalinio advokato motyvai. Taigi šalies nesutikimas su generalinio advokato išvada, nepaisant to, kokie klausimai joje nagrinėjami, savaime negali būti motyvas, pateisiantis žodinės proceso dalies atnaujinimą (2018 m. kovo 6 d. Sprendimo *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, 27 punktas).
- 24 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 83 straipsnį šis teismas bet kuriuo momentu, išklausęs generalinį advokatą, gali priimti nutartį dėl žodinės proceso dalies atnaujinimo, jeigu mano, kad nepakanka informacijos arba kad byla turi būti sprendžiama remiantis suinteresuotųjų asmenų neaptartu argumentu (2018 m. kovo 6 d. Sprendimo *Achmea*, C-284/16, EU:C:2018:158, 28 punktas).
- 25 Šioje byloje *Tesco* tik pateikė pastabas dėl generalinės advokatės išvados, tačiau nenurodė jokio naujo argumento, kuriuo remiantis turėtų būti nagrinėjama ši byla, o Teisingumo Teismas, išklausęs generalinę advokatę, mano, kad turi visą informaciją, būtina sprendimui priimti, ir kad ji buvo suinteresuotųjų asmenų apsvaistyta.
- 26 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį.

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumom

- 27 Vengrijos vyriausybė teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepatiksina nei Įstatymo dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio nuostatų, kurios gali prieštarauti Sąjungos teisei, nei priešasčių, paskatinusių jį kelti klausimą dėl prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodytų Sutarties nuostatų ir pagrindinių Sąjungos teisės principų išaiškinimo.
- 28 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo pateikta informacija leidžia nustatyti prašymo priimti prejudicinį sprendimą apimtį ir jo, be kita ko, teisinį kontekstą. Taigi sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, kuriame išreiškiamos šio teismo abejonės dėl Įstatymo dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio suderinamumo su Sąjungos teise, nurodyta pakankamai priešasčių, dėl kurių šis teismas nusprendė, kad Sąjungos teisės išaiškinimas būtinas siekiant priimti sprendimą pagrindinėje byloje.
- 29 Taigi prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl prejudicinių klausimų

Antrasis ir trečiasis klausimai

- 30 Vengrijos vyriausybė ir Europos Komisija teigia, kad mokesčio mokėtojai negali remtis tuo, jog kitų asmenų atleidimas nuo mokesčio yra neteisėta valstybės pagalba, siekdami išvengti šio mokesčio mokėjimo, todėl antrasis ir trečiasis klausimai yra nepriimtini.
- 31 Šiuo klausimu reikia priminti, kad SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatyta prevencinė kontrolė, taikoma naujos pagalbos projektams. Tokia prevencija siekiama, kad būtų įgyvendinama tik su vidaus rinka suderinama pagalba. Siekiant šio tikslo, pagalbos projekto įgyvendinimas atidedamas iki to laiko, kai

Komisijai priėmus galutinį sprendimą išnyks abejonės dėl jo suderinamumo (2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 25 ir 26 punktai ir 2019 m. kovo 5 d. Sprendimo *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, 84 punktas).

- 32 Šios kontrolės sistemą įgyvendinti turi, viena vertus, Komisija ir, kita vertus, nacionaliniai teismai, kurių atitinkamas vaidmuo yra papildomas, tačiau atskiras (2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 27 punktas).
- 33 Nors pagalbos priemonių suderinamumo su vidaus rinka vertinimas priklauso išimtinai Komisijos, veikiančios kontroliuojant Sąjungos teismams, kompetencijai, nacionaliniai teismai, kol bus priimtas galutinis Komisijos sprendimas, užtikrina teisės subjektų teisių apsaugą, valstybės institucijoms galbūt pažeidus SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytą draudimą (2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 28 punktas).
- 34 Nacionalinių teismų kišimasis yra tiesioginio veikimo, kuris pripažintas draudimui įgyvendinti šioje nuostatoje numatytos pagalbos projektus, pasekmė. Šis draudimas nedelsiant taikomas bet kokiai pagalbai, kuri buvo įgyvendinta apie ją nepranešus (2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 29 punktas ir 2019 m. kovo 5 d. Sprendimo *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, 88 punktas).
- 35 Nacionaliniai teismai teisės subjektams turi garantuoti, kad pažeidus SESV 108 straipsnio 3 dalies paskutinį sakinį bus imtasi visų reikiamų veiksmų pagal nacionalinę teisę, turint omenyje tiek įgyvendinimo aktų teisėtumą, tiek finansinės paramos, suteiktos neatsižvelgus į minėtą nuostatą, susigrąžinimą arba galimas laikinas apsaugos priemones (2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 30 punktas ir 2019 m. kovo 5 d. Sprendimo *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, 89 punktas).
- 36 Vis dėl to Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad, atsižvelgiant į Sąjungos valstybės pagalbos teisę, atleidimo nuo mokesčio neteisėtumas neturi įtakos pačiam šio mokesčio teisėtumui, todėl tuo mokesčiu apmokestinami asmenys negali remtis tuo, kad kitiems asmenims taikomas atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba, siekdami išvengti šio mokesčio mokėjimo (šiuo klausimu žr. 2005 m. spalio 27 d. Sprendimo *Distribution Casino France ir kt.*, C-266/04-C-270/04, C-276/04 ir C-321/04-C-325/04, EU:C:2005:657, 44 punktą; 2006 m. birželio 15 d. Sprendimo *Air Liquide Industries Belgium*, C-393/04 ir C-41/05, EU:C:2006:403, 43 punktą ir 2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *ANGED*, C-233/16, EU:C:2018:280, 26 punktą).
- 37 Vis dėlto kitaip yra tuo atveju, kai pagrindinė byla susijusi ne su prašymu atleisti nuo ginčijamo mokesčio, bet su susijusių su juo taisyklių teisėtumu Sąjungos teisės atžvilgiu (2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *ANGED*, C-233/16, EU:C:2018:280, 26 punktas).
- 38 Be to, Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad mokesčiai neįeina į SESV nuostatų dėl valstybės pagalbos taikymo sritį, nebent jie būtų kokios nors pagalbos priemonės finansavimo būdas ir kartu būtų sudedamoji šios priemonės dalis. Kai pagalbos finansavimo mokesčiu būdas yra pagalbos priemonės sudedamoji dalis, dėl nacionalinės valdžios institucijų SESV 108 straipsnio 3 dalies paskutiniame sakinyje įtvirtinto draudimo įgyvendinti pažeidimo kylančios pasekmės taip pat taikomos ir šiam pagalbos priemonės aspektui, todėl nacionalinės valdžios institucijos iš principo privalo grąžinti pažeidžiant Sąjungos teisę surinktus mokesčius (2018 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Carrefour Hypermarchés ir kt.*, C-510/16, EU:C:2018:751, 14 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 39 Šiuo klausimu primintina, kad siekiant mokesčių arba mokesčio dalį laikyti sudėtine pagalbos priemonės dalimi atitinkami nacionalinės teisės aktai turi nustatyti privalomą tarpusavio ryšį tarp mokesčio ir pagalbos taip, kad pajamomis iš mokesčio privalomai finansuojama pagalba ir daroma tiesioginė įtaka

jos dydžiui (2006 m. birželio 15 d. Sprendimo *Air Liquide Industries Belgium*, C-393/04 ir C-41/05, EU:C:2006:403, 46 punktas ir 2006 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Laboratoires Boiron*, C-526/04, EU:C:2006:528, 44 punktas).

- 40 Taigi, kadangi nėra privalomo tarpusavio ryšio tarp mokesčio ir pagalbos, galimas atleidimo nuo mokesčio neteisėtumas remiantis Sąjungos teise neturi įtakos pačiam mokesčio teisėtumui, todėl tuo mokesčiu apmokestinamos įmonės negali remtis tuo, jog kitiems asmenims taikoma mokesstinė priemonė yra valstybės pagalba, siekdamas išvengti šio mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti (šiuo klausimu žr. 2006 m. spalio 5 d. Sprendimo *Transalpine Ölleitung in Österreich*, C-368/04, EU:C:2006:644, 51 punktą ir 2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *ANGED*, C-233/16, EU:C:2018:280, 26 punktą).
- 41 Šiuo atveju pagrindinė byla susijusi su prašymu atleisti nuo specialaus mokesčio, kurį *Tesco* pateikė Vengrijos mokesčių administratoriui. Kaip savo išvados 132 punkte iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, *Tesco* mokesčių našta kyla iš visuotinai taikomo mokesčio, iš kurio gaunamos pajamos pervedamos į valstybės biudžetą, ir šios pajamos nėra konkrečiai skirtos tam tikrai apmokestinamųjų asmenų kategorijai finansuoti.
- 42 Darytina išvada, kad net darant prielaidą, jog tam tikrų apmokestinamųjų asmenų atleidimas nuo specialiojo mokesčio gali būti laikomas valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, nėra jokio privalomo tarpusavio ryšio tarp šio mokesčio ir pagrindinėje byloje nagrinėjamos atleidimo nuo mokesčio priemonės.
- 43 Iš to matyti, kad galimas tam tikrų apmokestinamųjų asmenų atleidimo nuo specialiojo mokesčio neteisėtumas pagal Sąjungos teisę neturi įtakos paties mokesčio teisėtumui, todėl nacionaliniuose teismuose *Tesco* negali remtis šio atleidimo neteisėtumu, siekdama išvengti šio mokesčio mokėjimo ar jį susigrąžinti.
- 44 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad antrasis ir trečiasis klausimai yra nepriimtini.

Dėl pirmojo klausimo

Dėl priimtimumo

- 45 Vengrijos vyriausybė teigia, kad atsakymas į pirmąjį klausimą nėra būtinas sprendimui pagrindinėje byloje priimti, nes 2014 m. vasario 5 d. Sprendime *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47) Teisingumo Teismas jau yra pareiškęs nuomonę dėl įstatymo dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio suderinamumo su Sąjungos teise.
- 46 Šiuo klausimu reikia priminti, kad net jeigu egzistuoja Teisingumo Teismo jurisprudencija, kuria išsprendžiamas nagrinėjamas teisės klausimas, nacionaliniai teismai išsaugo visišką laisvę kreiptis į Teisingumo Teismą, jei mano, kad to reikia, ir aplinkybė, kad prašomas išaiškinti nuostatas Teisingumo Teismas jau išaiškino, nesudaro kliūčių Teisingumo Teismui iš naujo priimti sprendimo (2018 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Bauer ir Willmeroth*, C-569/16 ir C-570/16, EU:C:2018:871, 21 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 47 Vadinas, tai, kad 2014 m. vasario 5 d. Sprendime *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47) Teisingumo Teismas jau išaiškino Sąjungos teisę, atsižvelgdamas į tuos pačius nacionalinės teisės aktus, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, savaime negali lemti šioje byloje pateiktų klausimų nepriimtimumo.

48 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad 2014 m. vasario 5 d. Sprendime *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47) Teisingumo Teismas, nagrinėdamas specialųjį mažmeninės prekybos veiklos mokestį, analizavo poveikį, kurį sukelia susijusių įmonių apyvartos konsolidavimo taisyklė, kaip tai suprantama pagal Įstatymą dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio. Vis dėlto jis mano, kad siekiant išspręsti ginčą pagrindinėje byloje reikia nustatyti, ar pati progresinė specialiojo mokesčio skalė, neatsižvelgiant į šios konsolidavimo taisyklės taikymą, gali netiesiogiai diskriminuoti kitų valstybių narių fizinių ar juridinių asmenų, kuriems tenka faktinė mokesčių našta, kontroliuojamuosius apmokestinamuosius asmenis, todėl prieštarauti SESV 49 ir 54 straipsniams.

49 Šiomis aplinkybėmis pirmasis prejudicinis klausimas yra priimtinas.

Dėl esmės

50 Kadangi prejudicinis klausimas susijęs su keliomis Sutarties nuostatomis, t. y. nuostatomis, susijusiomis atitinkamai su įsisteigimo laisve, laisvu paslaugų teikimu ir laisvu kapitalo judėjimu, taip pat su SESV 18, 26 ir 110 straipsnių nuostatomis, pirmiausia reikia patikslinti šio klausimo apimtį, atsižvelgiant į pagrindinės bylos ypatumus.

51 Šiuo aspektu iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad reikia atsižvelgti į nagrinėjamo teisės akto dalyką (2014 m. vasario 5 d. Sprendimo *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, 21 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

52 Nacionalinės teisės aktai, taikomi tik tokioms turimoms kapitalo dalims, kurios leidžia daryti realią įtaką bendrovės sprendimams ir nulemti jos veiklą, patenka į SESV 49 straipsnio dėl įsisteigimo laisvės taikymo sritį (2014 m. vasario 5 d. Sprendimo *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, 22 punktą).

53 Vis dėlto pagrindinė byla susijusi su tariamai diskriminaciniu specialiojo mokesčio tarifu, kuris taikomas apmokestinamiesiems asmenims, kontroliuojamiems kitų valstybių narių piliečių ar bendrovių.

54 Šiomis sąlygomis prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su Sutarties nuostatų dėl įsisteigimo laisvės išaiškinimu. Todėl nereikia aiškinti SESV 56, 63 ir 65 straipsnių dėl laisvo paslaugų ir kapitalo judėjimo.

55 Be to, reikia priminti, kad SESV 18 straipsnis savarankiškai taikomas tik tose Sąjungos teisės reglamentuojamose srityse, kurioms Sutartyje nenumatyta specialių nediskriminavimo taisyklių. Nediskriminavimo principas įsisteigimo laisvės srityje įtvirtintas SESV 49 straipsnyje (2014 m. vasario 5 d. Sprendimo *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, 25 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

56 Taigi nebereikia aiškinti SESV 18 straipsnio ir, be to, SESV 26 straipsnio.

57 Galiausiai, kaip matyti iš 2014 m. vasario 5 d. Sprendimo *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47) 27 punkto, dėl to, kad neatrodo, jog didesnė specialiojo mokesčio našta tektų prekėms iš kitų valstybių narių, o ne nacionalinėms prekėms, SESV 110 straipsnio išaiškinimas neturi reikšmės pagrindinėje byloje.

- 58 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad pirmasis klausimas turi būti laikomas susijusiu su tuo, ar SESV 49 ir 54 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiami valstybės narės teisės aktai dėl apyvartos mokesčio, kurio progresinis pobūdis lemia, kad įmonėms, tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamoms kitų valstybių narių piliečių arba bendrovių, kurių buveinė yra kitoje valstybėje narėje, iš esmės tenka jo faktinė našta.
- 59 Remiantis suformuota jurisprudencija, įsisteigimo laisve siekiama užtikrinti galimybę, kad priimančiojoje valstybėje narėje kitų valstybių narių piliečiams ir SESV 54 straipsnyje nurodytoms įmonėms bus taikomas vienodas požiūris, ir, kiek tai susiję su įmonėmis, draudžiama bet kokia diskriminacija dėl buveinės vietos (2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *ANGED*, C-236/16 ir C-237/16, EU:C:2018:291, 16 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 60 Tam, kad būtų veiksminga, įsisteigimo laisvė turi apimti galimybę bendrovei remtis šios laisvės apribojimu tiek, kiek toks apribojimas taikomas su minėta bendrove susijusiai bendrovei, jeigu toks apribojimas turi įtakos jos pačios apmokestinimui (šiuo klausimu žr. 2014 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Felixstowe Dock and Railway Company ir kt.*, C-80/12, EU:C:2014:200, 23 punktą).
- 61 Nagrinėjamu atveju *Tesco* buveinė yra Vengrijoje, tačiau priklauso grupei, kurios patronuojančiosios bendrovės buveinė yra Jungtinėje Karalystėje. Kaip savo išvados 41 punkte pažymėjo generalinė advokatė, kadangi ši patronuojančioji bendrovė savo veiklą Vengrijos rinkoje vykdo per patronuojamąją bendrovę, jos įsisteigimo laisvei gali turėti įtakos bet koks pastarajai taikomas apribojimas. Taigi, priešingai, nei teigia Vengrijos vyriausybė, pagrindinėje byloje galima pagrįstai remtis minėtos patronuojančiosios bendrovės įsisteigimo laisvės apribojimu.
- 62 Šiuo požiūriu draudžiama ne tik atvira diskriminacija dėl bendrovių buveinės vietos, bet ir visos paslėptos diskriminacijos formos, kurios, taikant kitus kriterijus, sukelia tokių pačių pasekmių (2014 m. vasario 5 d. Sprendimo *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi*, C-385/12, EU:C:2014:47, 30 punktą ir 2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *ANGED*, C-236/16 ir C-237/16, EU:C:2018:291, 17 punktą).
- 63 Beje, privaloma rinkliava, taikoma nustačius iš pirmo žvilgsnio objektyvų atskyrimo kriterijų, tačiau daugeliu atvejų, atsižvelgiant į jos savybes, sukurianti nepalankią padėtį bendrovėms, kurių buveinė kitose valstybėse narėse ir kurios yra panašioje padėtyje, palyginti su bendrovėmis, turinčiomis buveinę apmokestinimo valstybėje narėje, yra SESV 49 ir 54 straipsniais grindžiama netiesioginė diskriminacija dėl bendrovių buveinės vietos (2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *ANGED*, C-236/16 ir C-237/16, EU:C:2018:291, 18 punktą).
- 64 Šiuo atveju Įstatyme dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio nedaroma jokie skirtumo tarp įmonių pagal jų buveinės vietą. Iš tiesų visos Vengrijoje mažmeninės prekybos parduotuvėse sektoriuje veikiančios įmonės apmokestinamos šiuo mokesčiu, o mokesčio tarifai atitinkamai taikomi pagal įvairius apyvartos segmentus, nustatytus šiame įstatyme, visoms šioms įmonėms. Taigi šiame įstatyme nenustatyta jokios tiesioginės diskriminacijos.
- 65 Vis dėlto *Tesco* ir Komisija teigia, kad didelis specialiojo mokesčio progresyvumas savaime yra palankus Vengrijos fizinių ar juridinių asmenų turimiems apmokestinamiesiems asmenims, palyginti su kitų valstybių narių fizinių ar juridinių asmenų turimais apmokestinamaisiais asmenimis, todėl specialusis mokestis, atsižvelgiant į jo požymius, yra netiesioginė diskriminacija.
- 66 Kaip priminta šio sprendimo 8 punkte, specialusis mokestis, kuris yra apyvarta grindžiamas progresinis mokestis, apima, kiek tai susiję su mažmeninės prekybos parduotuvėse veikla, pirmą segmentą – 0 % tarifu apmokestinama mokesčio bazės dalis, kuri neviršija 500 mln. HUF (šiuo metu apie 1,5 mln. EUR), antrą segmentą – 0,1 % tarifu apmokestinama mokesčio bazės dalis, kuri yra nuo 500 mln. iki 30 mlrd. HUF (šiuo metu apie nuo 1,5 mln. iki 90 mln. EUR), trečią segmentą – 0,4 % tarifu

apmokestinama mokesčio bazės dalis, kuri yra nuo 30 mlrd. iki 100 mlrd. HUF (šiuo metu apie nuo 90 mln. iki 300 mln. EUR), ir ketvirtą segmentą – 2,5 % tarifu apmokestinama mokesčio bazės dalis, kuri viršija 100 mlrd. HUF (šiuo metu apie 300 mln. EUR).

- 67 Iš Komisijos ir Vengrijos pateiktų Vengrijos valdžios institucijų duomenų, susijusių su šioje byloje nagrinėjama mokesčiais metais, matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamu laikotarpiu, kiek tai susiję su mažmeninės prekybos parduotuvėse veikla, visi apmokestinamieji asmenys, priskirtini prie vienintelio bazinio segmento, buvo Vengrijos fizinių ar juridinių asmenų turimi apmokestinamieji asmenys, o trečiam ir ketvirtam segmentui daugiausia priklausė kitų valstybių narių fizinių ar juridinių asmenų turimi apmokestinamieji asmenys.
- 68 Be to, iš Vengrijos vyriausybės pastabų matyti, kad šiuo laikotarpiu didžiausią specialiojo mokesčio dalį sumokėjo kitų valstybių narių fizinių ar juridinių asmenų turimi apmokestinamieji asmenys. *Tesco* ir Komisijos teigimu, pastariesiems tenkanti mokesčio našta buvo proporcingai didesnė nei Vengrijos fizinių ar juridinių asmenų turimiems apmokestinamiesiems asmenims tenkanti mokesčio našta, atsižvelgiant į jų mokesčio bazę, nes pastarieji buvo atleisti nuo specialiojo mokesčio arba apmokestinami tik ribiniu ir faktiškai gerokai mažesniu tarifu nei apmokestinamieji asmenys, kurių apyvarta didesnė.
- 69 Vis dėlto reikia priminti, kad, atsižvelgiant į dabartinę Sąjungos mokesčių teisės derinimo būklę, valstybės narės gali laisvai nustatyti apmokestinimo sistemą, kuri, kaip jos mano, yra tinkamiausia, todėl progresinio apmokestinimo taikymas priklauso kiekvienos valstybės narės diskrecijai (šiuo klausimu žr. 1976 m. birželio 22 d. Sprendimo *Bobie Getränkevertrieb*, 127/75, EU:C:1976:95, 9 punktą ir 2007 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Columbus Container Services*, C-298/05, EU:C:2007:754, 51 ir 53 punktus).
- 70 Šiomis aplinkybėmis, priešingai, nei teigia Komisija, apyvarta gali būti apmokestinama progresiniu mokesčiu, nes, pirma, apyvartos dydis yra neutralus atskyrimo kriterijus ir, antra, jis yra reikšmingas apmokestinamųjų asmenų pajėgumo mokėti mokesčius rodiklis.
- 71 Šiuo atveju iš Teisingumo Teismo turimos informacijos, ypač iš Įstatymo dėl tam tikriems sektoriams taikomo specialiojo mokesčio konstatuojamųjų dalių ištraukos, pateiktos šio sprendimo 3 punkte, matyti, kad taikant labai progresinę apyvartos mokesčių skalę šiuo įstatymu buvo siekiama apmokestinti apmokestinamuosius asmenis, kurių pajėgumas mokėti mokesčius yra „didesnis už bendrąją mokesčinę pareigą“.
- 72 Vien aplinkybė, kad didžiąją tokio specialiojo mokesčio dalį moka kitų valstybių narių fizinių ar juridinių asmenų turimi apmokestinamieji asmenys, negali reikšti diskriminacijos. Iš tiesų, kaip savo išvados 62, 65 ir 78 punktuose pažymėjo generalinė advokatė, tokia aplinkybė paaiškinama tuo, kad Vengrijos mažmeninės prekybos parduotuvėse rinkoje dominuoja tokie apmokestinamieji asmenys, kurie joje gauna didžiausią apyvartą. Taigi tai yra atsitiktinis ar net abejotinas rodiklis, kuris gali būti tenkinamas, įskaitant progresinio mokesčio sistemos atveju, kiekvieną kartą, kai atitinkamoje rinkoje dominuoja kitų valstybių narių ar trečiųjų valstybių įmonės arba kitų valstybių narių ar trečiųjų valstybių fizinių ar juridinių asmenų turimos nacionalinės įmonės.
- 73 Be to, reikia pažymėti, kad 0 % bazinis segmentas apima ne tik Vengrijos fizinių ar juridinių asmenų turimus apmokestinamuosius asmenis, nes, kaip ir visose progresinių mokesčių sistemose, visoms atitinkamoje rinkoje veikiančioms įmonėms taikoma neapmokestinamoji suma jos apyvartos daliai, neviršijančiai šią dalį atitinkančios viršutinės ribos.
- 74 Iš šių aplinkybių išplaukia, kad labai progresiniai specialiojo mokesčio tarifai vien dėl savo pobūdžio nenustato diskriminacijos dėl bendrovių buveinės vietos tarp Vengrijos fizinių ar juridinių asmenų turimų apmokestinamųjų asmenų ir kitų valstybių narių fizinių ar juridinių asmenų turimų apmokestinamųjų asmenų.

- 75 Taip pat reikia pažymėti, kad ši byla skiriasi nuo bylos, kurioje priimtas 2014 m. vasario 5 d. Sprendimas *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi* (C-385/12, EU:C:2014:47). Iš tiesų, kaip matyti iš šio sprendimo 34–36 punktų, pastaroji byla buvo susijusi su tuo, kad kartu buvo taikomi labai progresiniai apyvartos mokesčio tarifai ir susijusių įmonių apyvartos konsolidavimo taisyklė, dėl kurios bendrovių grupei priklausantys apmokestinamieji asmenys buvo apmokestinami remiantis „fiktyvia“ apyvarta. Šiuo klausimu minėto sprendimo 39–41 punktuose Teisingumo Teismas iš esmės nusprendė, kad jeigu šiomis aplinkybėmis būtų konstatuota, kad mažmeninės prekybos parduotuvėse atitinkamų valstybių narių rinkoje apmokestinami asmenys, kurie priklauso bendrovių grupei ir priskiriami prie didžiausio specialiojo mokesčio segmento, dažniausiai yra „susiję“, kaip tai suprantama pagal nacionalinės teisės aktą, su bendrovėmis, kurių buveinės yra kitose valstybėse narėse, „griežtai progresinės specialiojo mokesčio ribos [skalės] taikymas bendrai apmokestinamajai vertei“ visų pirma galėtų pakenkti apmokestinamiesiems asmenims, „susijusiems“ su tokiomis bendrovėmis, todėl būtų netiesioginė diskriminacija dėl bendrovių buveinės vietos, kaip tai suprantama pagal SESV 49 ir 54 straipsnį.
- 76 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad SESV 49 ir 54 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiami valstybės narės teisės aktai, nustatantys labai progresinę apyvartos mokesčių, kurio faktinę našą iš esmės patiria kitų valstybių narių piliečių arba bendrovių, turinčių buveinę kitoje valstybėje narėje, tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamos įmonės, nes šios įmonės atitinkamoje rinkoje gauna didžiausią apyvartą.

Dėl ketvirtojo klausimo

- 77 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nėra poreikio atsakyti į ketvirtąjį klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 78 Kadangi šis procesas pagrindinių bylų šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

SESV 49 ir 54 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiami valstybės narės teisės aktai, nustatantys labai progresinę apyvartos mokesčių, kurio faktinę našą iš esmės patiria kitų valstybių narių piliečių arba bendrovių, turinčių buveinę kitoje valstybėje narėje, tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamos įmonės, nes šios įmonės atitinkamoje rinkoje gauna didžiausią apyvartą.

Parašai.